

Keyboarding
ตอนที่ 8
การวัดทักษะการพิมพ์สัมผัส
เรื่อง การวัดด้านเทคนิคหรือวิธีการพิมพ์

โดย สมบูรณ์ แซ่เจ็ง
22 ตุลาคม 2548

ความหมาย

ทักษะการพิมพ์สัมผัส (Touch typing skill) หรือที่ปัจจุบันนิยมเรียกว่า Keyboarding skill นั้น หมายถึงความสามารถในการใช้นิ้วมือทั้งสิบป้อนข้อมูลแบบ อักษรด้วยแป้นพิมพ์ (Keyboard) โดยไม่ต้องมองแป้น ซึ่งความสามารถนี้แบ่งได้เป็น 2 ระดับ ดังนี้ ระดับแรกเป็นทักษะการพิมพ์สัมผัสขั้นพื้นฐาน (Basic skill) และระดับที่สอง เป็นทักษะการพิมพ์สัมผัสขั้นประยุกต์ (Apply skill) โดยแต่ละระดับจะมีวัตถุประสงค์และกระบวนการวัดที่แตกต่างกันไป ในเบื้องต้นนี้จะขอเสนอวิธีการวัดทักษะการพิมพ์สัมผัสขั้นพื้นฐานก่อน ซึ่งทักษะระดับนี้จะประกอบด้วย ทักษะ 3 ด้าน คือ

1. ด้านเทคนิคหรือวิธีการพิมพ์ที่ถูกต้อง (Correct technique) หมายถึงท่าทางการพิมพ์ (Keyboarding posture) ตั้งแต่ ทำนั่ง การวางนิ้ว การก้าวนิ้ว การเคาะแป้นอักษร และการใช้สายตา
2. ด้านความเร็วในการพิมพ์ (Typing speed) หมายถึงปริมาณอักขระทั้งหมดรวมทั้ง เว้นวรรคที่พิมพ์ได้ในเวลาที่กำหนด นิยมวัดเป็นจำนวนคำต่อนาที (Word per minute)
3. ด้านความแม่นยำในการพิมพ์ (Typing accuracy) หมายถึงปริมาณอักขระที่พิมพ์ได้ถูกต้อง นิยมวัดเป็นร้อยละของปริมาณอักขระทั้งหมดที่พิมพ์ได้ (Percentage of accuracy)

สำหรับการวัดทักษะการพิมพ์สัมผัสขั้นพื้นฐาน หมายถึงการวัดเพื่อประเมินระดับความสามารถของผู้พิมพ์ว่า เป็นผู้ที่มีเทคนิคหรือวิธีการพิมพ์ที่ถูกต้องมากน้อยเพียงใด มีความเร็วในการพิมพ์ปริมาณเท่าใดต่อนาที และมีระดับความแม่นยำเป็นร้อยละเท่าไรของปริมาณที่พิมพ์ได้ทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อนำผลการประเมินมาปรับแก้จุดที่ยังด้อยของผู้เรียน และจัดชั้นระดับความสามารถของผู้เรียนหรือการให้เกรด

การวัดด้านเทคนิคหรือวิธีการพิมพ์

การวัดเทคนิคหรือวิธีการพิมพ์ที่ถูกต้อง (Correct technique) คือการวัดพฤติกรรมกรรมการพิมพ์ของผู้เรียน ที่เกี่ยวกับท่าทางและวิธีการพิมพ์ที่แสดงออก ซึ่งเทคนิคการพิมพ์ที่ถูกต้อง ถือเป็นพื้นฐาน

สำคัญเบื้องต้นที่จะนำไปสู่ทักษะด้านอื่น ๆ โดยผู้สอนจะต้องเน้น และให้ความสำคัญกับวิธีหรือทำทางในการพิมพ์ของผู้เรียนในระยะแรก ๆ ของการเรียนรู้ให้มาก ซึ่งเครื่องมือสำคัญที่ใช้วัดเทคนิคการพิมพ์ก็คือ การสังเกต (Observation) แต่เป็นการสังเกตที่มีเป้าหมายชัดเจน และมีแบบบันทึกผลการสังเกต ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวชี้เป้าหมายการสังเกต และใช้บันทึกผลที่สังเกตได้ โดยส่วนใหญ่จะนิยมใช้ แบบตรวจสอบรายการ (Check list) เป็นแบบบันทึกการสังเกต ทั้งนี้ผู้สอนสามารถสร้างแบบตรวจสอบรายการนี้ได้ด้วยตนเอง โดยเริ่มจากการวิเคราะห์และแยกแยะทักษะด้านเทคนิคการพิมพ์ออกเป็นส่วน ๆ ก่อน แล้วกำหนดความถูกต้องของทักษะแต่ละส่วนให้ชัดเจน เช่น การนั่ง ต้องนั่งตัวตรงเท้าวางราบกับพื้น, การวางนิ้ว ต้องใช้ปลายนิ้วแตะแป้นเหย้าให้ถูกต้องตำแหน่ง โดยให้ข้อนิ้วต่ำ และอุ้งมือไม่เท่าโต๊ะ, การก้าวนิ้ว ต้องก้าวนิ้วที่ถูกต้องไปเคาะแป้นอักษรตามตำแหน่งที่กำหนดแล้วรีบชักนิ้วกลับแป้นเหย้า, การเคาะแป้นอักษร ต้องเคาะด้วยปลายนิ้วให้น้ำหนักที่เพียงพอต่อการพิมพ์ แล้วรีบชักนิ้วกลับทันทีโดยไม่กีดขวาง, และ การใช้สายตา ก็ต้องใช้สายตาจับจ้องที่แบบพิมพ์ต้นฉบับตลอดเวลาที่พิมพ์ เป็นต้น

เมื่อวิเคราะห์และกำหนดลักษณะของทักษะที่ถูกต้องได้แล้ว จึงนำเอาผลการวิเคราะห์นั้นมาสร้างเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ข้อ	รายการพฤติกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1	นั่งตัวตรง		
2	กลางลำตัวอยู่ตรงเป็นอักษร H		
3	เท้าวางราบกับพื้น		
4	แขนปล่อยข้างลำตัว ไม่กางออก		
5	ข้อนิ้วต่ำ อุ้งมือไม่เท่าโต๊ะ นิ้วโค้งแตะแป้นพิมพ์		
6	วางนิ้วบนแป้นเหย้าถูกต้องตามตำแหน่ง		
7	ก้าวนิ้วเคาะแป้นถูกต้องตามตำแหน่ง		
8	จังหวะการเคาะแป้นอักษรสม่ำเสมอ		
9	สายตาตามองที่ต้นฉบับ		
รวม			

เมื่อได้แบบตรวจสอบรายการแล้ว ก็ต้องนำไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้เรียน เพื่อศึกษาปัญหา และ ข้อขัดข้องที่อาจเกิดขึ้น แล้วนำผลมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบตรวจสอบรายการที่สมบูรณ์ต่อไป

วิธีการใช้เครื่องมือวัด

โดยที่ทักษะเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ผู้สอนจึงต้องสังเกตและบันทึกผลเป็นรายบุคคล โดยการสังเกตว่าผู้เรียนได้แสดง หรือไม่แสดงพฤติกรรมในรายการใดบ้าง แล้วจึงบันทึกโดยการขีด เครื่องหมายถูก ลงในช่อง ปฏิบัติ หรือ ไม่ปฏิบัติ ตามรายการนั้น ๆ เมื่อสิ้นสุดการสังเกตแล้วก็ทำการ รวมผลการสังเกต โดยนับจำนวนรายการที่ผู้เรียนปฏิบัติ หรือ ไม่ปฏิบัติ แล้วรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบ โดยเร็ว หากผู้สอนได้ใช้วิธีการสอนที่ถูกต้อง และมีการนำผลการสังเกตมาปรับปรุงผู้เรียนอย่าง จริงจังแล้ว ผลการสังเกตในระยะเวลาต่อมาก็ควรมีจำนวน เครื่องหมายถูกในช่อง ปฏิบัติ มากขึ้น และจำนวนเครื่องหมายถูกในช่อง ไม่ปฏิบัติ น้อยลงจนหมดไปในที่สุด

นอกจากนี้ ผู้สอนควรจะต้องกำหนดช่วงระยะเวลาและจำนวนครั้งที่จะสังเกต โดยควรเน้น สังเกตให้ถี่ในระยะแรก ๆ ของการฝึก และอาจปล่อยห่างได้เมื่อพบว่าผู้เรียนมีเทคนิคการพิมพ์ที่ดีขึ้น อย่างค่อนข้างคงที่แล้ว อย่างไรก็ตามผู้สอนจะต้องเข้าใจว่าทักษะด้านความเร็วและความแม่นยำนั้น จะ เกิดได้อย่างยั่งยืนก็ต่อเมื่อผู้เรียนพิมพ์ด้วยเทคนิคการพิมพ์ที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ดังนั้นผู้สอนจะต้องไม่ปล่อยปละ ให้ผู้เรียนฝึกพิมพ์ไปตามยถากรรมโดยไม่ใส่ใจ หรือเมื่อเห็นว่า ผู้เรียนพอจะพิมพ์ได้แล้วก็ปล่อยให้เทคนิคการพิมพ์ของเขาย่อหย่อนลง ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้จะไม่ สามารถรักษาทักษะของผู้เรียนไว้ได้ในระยะยาว ผู้สอนจึงต้องเคร่งครัดให้ผู้เรียนใช้เทคนิคหรือวิธีการ พิมพ์ที่ถูกต้อง อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอตลอดภาคเรียน โดยผู้สอนอาจไม่จำเป็นต้องสังเกตอย่างเป็น ทางการหรือต้องบันทึกผลทุกครั้ง แต่อาจสังเกตด้วยสายตา เมื่อพบว่าผู้เรียนแสดงพฤติกรรมพิมพ์ ที่ไม่ถูกต้อง ก็ควรต้องรีบเข้าไปปรับแก้พฤติกรรมเหล่านั้นทันที

สำหรับการสังเกตเพื่อประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นจะต้องทำการสังเกตอย่าง ต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการฝึก โดยอาจทำการสังเกตทุกครั้งที่มีการฝึก หรือสังเกตเป็นช่วง ๆ แล้ว รวบรวมผลการสังเกต มาประเมินความก้าวหน้าของพฤติกรรมพิมพ์ต่อไป

ปัญหาการสังเกต

1. ในการสังเกตและบันทึกผลนั้น ผู้สอนจำเป็นจะต้องคำนึงถึงสภาพของวัยและวุฒิภาวะของ ผู้เรียน เช่น ถ้าเป็นผู้เรียนระดับประถมศึกษา ก็อาจยืดหยุ่นในการสังเกตพฤติกรรม โดยอาจลดความ เคร่งครัดหรืออาจเน้นเฉพาะพฤติกรรมที่จำเป็นก่อน เพื่อมิให้ผู้เรียนต้องรู้สึกเกร็ง และอึดอัดมาก เกินไป เพราะผู้เรียนวัยนี้จะมีระยะความสนใจและความอดทนที่สั้น รวมทั้งความพร้อมทางด้าน ร่างกายก็ยังไม่เต็มที่ ดังนั้นผู้สอนจะต้องเข้าใจว่าเราไม่สามารถใช้เครื่องมือ และ/หรือวิธีการเดียวกัน กับผู้เรียนทุกระดับได้

2. ในสภาพจริงของชั้นเรียนจะพบว่า ห้องเรียนวิชาพิมพ์สัมผัสไม่ว่าจะเป็นห้องพิมพ์ดีด ธรรมดา หรือห้องคอมพิวเตอร์ มักจะมีนักเรียนเข้าเรียนพร้อมกันเป็นจำนวนมาก จนยากแก่การ สังเกตเป็นรายบุคคลได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นผู้สอนอาจแบ่งวิธีการสังเกตตามวัตถุประสงค์ คือ หากเป็น

การสังเกตเพื่อการปรับปรุง พฤติกรรมการพิมพ์ของผู้เรียน ก็อาจเน้นสังเกตผู้เรียนที่ค่อนข้างมีปัญหา ก่อน ส่วนการสังเกตเพื่อการประเมินผลการเรียนนั้น ก็อาจใช้วิธีหาผู้ช่วยครู มาช่วยในการสังเกตและจดบันทึก แต่จะต้องมีการซักซ้อมความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการสังเกตให้ตรงกันเสียก่อน

สรุป

การสังเกตโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ เพื่อวัดทักษะด้านเทคนิคหรือวิธีการพิมพ์ ของผู้เรียน วิชาการพิมพ์สัมผัสนั้น เป็นวิธีที่นิยมใช้กันทั่วไป เพื่อการประเมินและพัฒนาพฤติกรรม การพิมพ์ของผู้เรียน โดยการสังเกตจะต้องมีการสร้างแบบตรวจสอบรายการ ที่มีรายการพฤติกรรมที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติ แล้วผู้สอนจะต้องทำการสังเกตอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการพิมพ์ที่บกพร่องและคงไว้ซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่งการประเมินทักษะด้านนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีพื้นฐานที่แข็งแกร่ง จนสามารถพัฒนาทักษะด้านความเร็วและความแม่นยำได้อย่างก้าวหน้าและยั่งยืน...